I. Bendrosios nuostatos

1. Neautomatinių svarstyklių (toliau – svarstyklių) atitikties įvertinimo schemos S1 (toliau – Schema) tikslas — nustatyti neautomatinių svarstyklių atitikties Europos Sąjungos tipo patvirtinimo sertifikate aprašytam tipui ir Neautomatinių svarstyklių techniniame reglamente bei Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2014/31/ES nurodytiems esminiams reikalavimams įvertinimo, pagrįsto gaminio patikra (F modulis), ir sertifikato išdavimo tvarką.

2. Schema priklauso UAB „Patikra“ Sertifikavimo skyriui (toliau – SERT).

3. Schema parengta vadovaujantis Neautomatinių svarstyklių techninio reglamento ir standarto LST EN ISO/IEC 17065 reikalavimais ir remiantis standarto LST EN ISO/IEC 17067 nuostatomis.

4. Schema taikoma visoms svarstyklėms, turinčioms Europos Sąjungos tipo patvirtinimo sertifikatą ir nurodytoms UAB „Patikra“ Sertifikavimo skyriaus akredituotoje srityje.

5. Schemą S1 sudaro:

Atranka – gautos paraiškos, ES sertifikato, gautų susijusių dokumentų nagrinėjimas, svarstyklių identifikavimas, išteklių ir galimybių įvertinimas, reikalavimų, keliamų vertinamai įrangai ir užsakovui nustatymas, sutarties atitikties vertinimo darbams pasirašymas, reikalingų tikrinimo veiksmų nustatymas ir parinkimas.

Metrologinių charakteristikų nustatymas – svarstyklių tikrinimas, atliekamas UAB „Patikra“ Metrologijos laboratorijoje (toliau – ML) pagal LST EN 45501:2015 8.3 p. ir Neautomatinių svarstyklių atitikties tipui patikrinimo procedūrą AVP07:2018/1. Tikrinimo rezultatai pateikiami Atitikties tipui patikrinimo protokole. Esant neigiamiems tikrinimo rezultatams, išrašoma neatitikties pažyma.

Vertinamoji analizė – SERT atliekamas atitikties įrodymų, gautų atlikus svarstyklių tikrinimą, tinkamumo ir pakankamumo patikrinimas siekiant įvertinti, ar neautomatinės svarstyklės atitinka nustatytus reikalavimus, Neautomatinių svarstyklių atitikties įvertinimo analizės ataskaitos parengimas.

Sprendimo dėl atitikties įvertinimo priėmimas – įgalioto atlikti neautomatinių svarstyklių atitikties tipui įvertinimą SERT darbuotojo priimamas sprendimas dėl Atitikties sertifikato išdavimo ar neišdavimo, remiantis Neautomatinių svarstyklių atitikties įvertinimo ataskaita arba Neatitikties pažyma.

Atitikties sertifikato išdavimas – atitikties sertifikato parengimas, registravimas, išdavimas.

6. Vertinama kiekvienų užsakovo pateiktų svarstyklių atitiktis Reglamento reikalavimams. SERT ėminių ėmimo neatlieka.

7. SERT reikalavimai, tikrinimai, vertinamoji analizė ir sprendimas dėl sertifikato išdavimo ar neišdavimo apima tik užsakymo paraiškoje nurodytą sritį (neautomatines svarstykles ir joms taikomus reikalavimus numatančius dokumentus).

8. SERT suteikia užsakovams informaciją apie svarstyklių atitikties įvertinimo eigą, šią schemą, SERT galimybes atlikti įvertinimą, užsakovų teises ir pareigas. Informacija pateikiama UAB „Patikra“ tinklalapyje, teikiama elektroniniu paštu arba raštu, atsakant į užsakovų paklausimus, telefonu arba žodžiu, susitikimo su užsakovu metu.

9. Numatoma SERT atliekamų darbų kaina užsakovui gali būti pateikta telefonu arba žodžiu; galutinė atitikties įvertinimo kaina pateikiama užsakovui išanalizavus darbų apimtį ir nurodoma pasirašomoje sutartyje.

II. Norminės nuorodos

10. Toliau nurodyti dokumentai yra būtini taikant šią schemą.

10.1. Lietuvos respublikos Metrologijos įstatymas.

10.2. Neautomatinių svarstyklių techninis reglamentas, įgyvendinantis 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/31/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su neautomatinių svarstyklių tiekimu rinkai, suderinimo (OL 2014 L 96, p. 107), patvirtintas Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2015 m. lapkričio 19 d. įsakymu Nr. 4-730 (toliau – Reglamentas).

10.3. Matavimo priemonių teisinio metrologinio reglamentavimo taisyklės.

10.4. LST EN 45501:2015 Metrologiniai neautomatinių svarstyklių aspektai.

10.5. Užsakovo pateiktas Neautomatinių svarstyklių tipo patvirtinimo sertifikatas.

III. Terminai ir apibrėžtys

11. Schemoje vartojamos sąvokos:

Europos Sąjungos tipo patvirtinimo sertifikatas (toliau – ES sertifikatas) – notifikuotosios įstaigos gamintojui išduotas sertifikatas, liudijantis, kad neautomatinių svarstyklių techninis projektas yra patikrintas ir patvirtinantis, kad svarstyklių tipas atitinka Reglamento reikalavimus.

EB patikra – neautomatinių svarstyklių atitikties Europos Sąjungos tipo patvirtinimo sertifikate aprašytam tipui ir Neautomatinių svarstyklių techniniame reglamente bei Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2014/31/ES nurodytiems esminiams reikalavimams įvertinimas, pagrįstas gaminio patikra (F modulis).

Atitikties sertifikatas – notifikuotosios įstaigos gamintojui ar įgaliotam jo atstovui išduotas sertifikatas, liudijantis jame nurodytų neautomatinių svarstyklių atitiktį Europos Sąjungos tipo patvirtinimo sertifikate aprašytam tipui ir Neautomatinių svarstyklių techniniame reglamente, įgyvendinančiame 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/31/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su neautomatinių svarstyklių tiekimu rinkai, suderinimo (OL 2014 L 96, p. 107), nurodytiems esminiams reikalavimams, patvirtintą atliekant tyrimus ir bandymus, nurodytus EN 45501:2015 – 8.3. p.

Užsakovas – matavimo priemonės gamintojas arba gamintojo įgaliotasis atstovas.

Kiti Schemoje vartojami terminai, apibrėžti Metrologijos įstatyme, standarte LST EN ISO/IEC 17067 ir Reglamente.

IV.Užsakovui keliami reikalavimai

12. Bendrieji užsakovui keliami reikalavimai pateikti Reglamento 5 priede.

13. Teikdamas užsakymo paraišką, užsakovas turi pateikti dokumentus ir informaciją:

- matavimo priemonės, kurios atitiktį norima vertinti, aprašą,
- norminio dokumento, kurio atitikčiai siekiama atlikti įvertinimą, nuorodą,
- matavimo priemonės Europos Sąjungos tipo tyrimo sertifikato kopiją,
- modulių suderinamumo lentelę ir modulių sertifikatus, jeigu svarstyklių tipas buvo patvirtintas taikant modulinį požiūrį,
- programinės įrangos, jei yra, dokumentaciją,
- matavimo priemonės veikimui suprasti būtinus aprašymus bei paaiškinimus.

14. Užsakovas turi pateikti atitikties įvertinimui svarstykles ir reikalingą dokumentaciją, įskaitant dokumentaciją, reikalingą nagrinėjant skundus.

15. Ant pateikiamų įvertinimui svarstyklių turi būti visi žymenys ir užrašai, nurodyti Reglamento 9 priede.

16. Užsakovas turi suteikti galimybę, esant būtinumui, dalyvauti stebėtojams (pvz., akreditavimo, priežiūros institucijų ekspertams).

V.Reikalavimai įstaigoms, dalyvaujančioms atitikties įvertinimo procese

17. Įstaiga, atliekanti neautomatinių svarstyklių atitikties tipui įvertinimą, turi būti notifikuotoji ir atitikti Lietuvos metrologijos įstatymo 12, 13 straipsnių reikalavimus.

18. Įstaiga, atliekanti neautomatinių svarstyklių metrologinių charakteristikų nustatymą, turi būti akredituota ir atitikti standartų LST EN ISO/IEC 17020 arba LST EN ISO/IEC 17025 reikalavimus. Akredituojanti įstaiga turi būti akreditavimo įstaigų tarpusavio pripažinimo susitarimų narė.

19. Neautomatinių svarstyklių metrologinių charakteristikų nustatymas turi būti atliekamas pagal patvirtintas procedūras.

20. SERT prisiima visą atsakomybę už ML atliekamą darbą.

VI. Atitikties įvertinimo eiga

21. Paraiškos pateikimas ir analizė.

21.1. Užsakovas užpildo nustatytos formos užsakymo paraišką (1 priedas).

21.2. Paraišką Užsakovas pateikia atvykęs į SERT arba pasirašytą jos kopiją elektroniniu paštu. SERT kontaktai yra nurodyti UAB „Patikra“ tinklalapyje arba pateikiami Užsakovui jam pageidaujama forma.

21.3. Kartu su užsakymo paraiška Užsakovas pateikia 13 punkte nurodytus dokumentus ir įsipareigoja sumokėti visas su atitikties įvertinimu susijusias išlaidas. Nepateikus visos paraiškoje nurodytos informacijos, paraiška neregistruojama ir vertinimo darbai nepradedami.

21.4. SERT užregistruoja paraišką Užsakymų registre (7 priedas) ir per 5 darbo dienas išnagrinėja, priimdama sprendimą dėl svarstyklių atitikties įvertinimo atlikimo/neatlikimo (2 priedas). Sprendimas ir sutarties dėl atitikties vertinimo projektas arba argumentuotas atsakymas dėl negalėjimo atlikti atitikties įvertinimo yra išsiunčiamas užsakovui jo pageidaujamu būdu. Paraiškos įvertinimo kaštai įtraukiami į sutarties sąmatą.

21.5. Tarp užsakovo ir SERT suderinama ir pasirašoma sutartis (3 priedas).

21.6. Remdamasis gautais dokumentais ir priimtu sprendimu dėl svarstyklių atitikties įvertinimo atlikimo, SERT užsako ML svarstyklių metrologinių charakteristikų tikrinimą.

22. Svarstyklių metrologinių charakteristikų tikrinimas.

22.1. Užsakovas pateikia atitikties įvertinimui svarstykles, pasirašant perdavimo aktą, kuris yra neatskiriama sutarties dalis, arba nurodo svarstyklių buvimo vietą. SERT, Užsakovas ir ML suderina darbų atlikimo vietą ir laiką.

22.2. ML, remdamasi SERT užsakymu, atlieka:

a) svarstyklių vizualią apžiūrą ir patikrina:
- metrologines charakteristikas, t.y. tikslumo klasę, Min, Max, e, d,
- programinės įrangos identifikaciją, jei taikoma,
- modulių identifikaciją, jei taikoma, ir
- numatytus Reglamente užrašus ir vietas, skirtas tikrinimo ir kontrolės ženklams,

b) svarstyklių naudojimo vietos ir sąlygų, jei yra žinomos, įvertinimą, ar jos yra tinkamos,

c) svarstyklių bandymus, siekiant patikrinti, ar atitinka reikalavimus:
- rodmenų paklaidos,
- nulio nustatymas ir taros įtaiso tikslumas,
- kartojimasis,
- necentrinis apkrovimas,
- išskirtis (kai d ≥ 5 mg),
- posvyrio įtaka (mobilioms svarstyklėms) ir
- jautris (neautomatinės pusiausvyros svarstyklėms).

22.3. ML pateikia SERT Svarstyklių atitikties tipui patikrinimo protokolą su svarstyklių tikrinimo rezultatais.

22.4. Svarstyklės, jeigu tikrinimas buvo atliekamas ne Užsakovo patalpose/teritorijoje, grąžinamos Užsakovui, pasirašant perdavimo aktą.

23. Atitikties vertinamoji analizė ir sprendimo dėl svarstyklių atitikties priėmimas.

23.1. SERT pagal Svarstyklių atitikties tipui patikrinimo protokolą įsitikina, kad atitikties įvertinimo programa įvykdyta visa apimtimi (EN 45501:2015 – 8.3. p.), analizuoja ML pateiktus įvertinimus ir pastabas (jeigu jos yra) ir nustato, ar tikrinimo rezultatai tenkina Reglamento reikalavimus:
- matavimo vienetams (Reglamento 1 priedo 3 p.),
- tikslumo klasei (Reglamento 1 priedo 4 p.),
- svarstyklių klasifikacijai (Reglamento 1 priedo 3 skrs.),
- tikslumui (Reglamento 1 priedo 4 skrs.),
- paveikiesiems dydžiams (Reglamento 1 priedo 5 skrs.),
- programinei įrangai (tipo tvirtinimo sertifikatas, jei pateikta),
- konstrukcijai ir sandarai: svėrimo rezultatų rodmenims, svėrimo rezultatų spausdinimui, horizontalumo nustatymui, nulio nustatymui, taros įtaisams, pinigų sumos skaičiavimui ir spausdinimui (tiesioginei viešajai prekybai naudojamoms neautomatinėms svarstyklėms) (Reglamento 1 priedo III sk.).

Keitimas 1, 2022-11-22

23.2. Vertinamosios analizės išvadų pagrindu parengiama ataskaita (4 priedas). Ataskaita išsiunčiama Užsakovui paraiškoje S1:2018v1-1P nurodyto elektroninio pašto adresu.

23.3. Priimamas sprendimas dėl atitikties sertifikato išdavimo ar neišdavimo, nurodant neišdavimo priežastis (5 priedas). Vertinamąją analizę atlieka ir sprendimą dėl sertifikato išdavimo priima darbuotojas, nesusijęs su svarstyklių metrologinių charakteristikų tikrinimu.

23.4. Sprendimas kartu su išrašyta sąskaita faktūra pateikiama Užsakovui Užsakymo paraiškoje nurodytu elektroniniu paštu.

23.5. Atitikties sertifikatas išduodamas, jeigu svarstyklės atitinka Neautomatinių svarstyklių techninio reglamento 1 priedo reikalavimus.

VII. Atitikties sertifikato išdavimas

24. Atitikties sertifikatas išrašomas lietuvių / anglų /vokiečių kalbomis pagal nustatytą formą (6 priedas). Sertifikatas išrašomas gavus apmokėjimą.

25. Atitikties sertifikatas tvirtinamas SERT vadovo parašu ir įmonės antspaudu.

26. Sertifikatas registruojamas Sertifikatų registre (8 priedas).

27. SERT išduoda atitikties sertifikatą užsakovui ir prie kiekvienų neautomatinių svarstyklių, atitinkančių tipą, aprašytą sertifikate, ir Reglamento reikalavimus, pritvirtina paskelbtosios įstaigos identifikacinį numerį.

28. Sertifikato ir su atitikties įvertinimu susijusių dokumentų kopijos saugomi SERT duomenų saugykloje elektronine forma 10 metų.

VIII. Atitikties sertifikato naudojimas

29. Užsakovas gali viešai skelbti informaciją apie svarstyklių atitikties įvertinimą ir atitikties sertifikatą.

30. Atitikties sertifikato originalas yra Užsakovo nuosavybė.

31. Licencinė sutartis su užsakovu nesudaroma.

IX. Atitikties įvertinimo apmokėjimo tvarka

32. Užsakovas, pateikdamas užpildytą paraišką atitikties įvertinimui, įsipareigoja apmokėti už atitikties įvertinimo atlikimą.

33. Numatoma atliekamų darbų ir suteikiamų paslaugų kaina, atsiskaitymo tvarka ir terminai numatomi sutartyje.

34. Atlikus įvertinimą Užsakovui pateikiama sąskaita faktūra.

35. Užsakovui apmokėjus sąskaitą, SERT išduoda atitikties sertifikatą.

X. Skundų ir apeliacijų nagrinėjimo tvarka

36. Jeigu Užsakovas turi pagrįstą įtarimą, kad SERT darbuotojas veiksmais, neveikimu ar priimtais sprendimais pažeidė jo teisės ar teisėtus interesus, jis turi teisė pateikti SERT skundą.

37. Jeigu Užsakovas nesutinka su SERT priimtu sprendimu atitikties įvertinime arba gauto skundo pagrįstumo įvertinime, siekiant priimto sprendimo pakeitimo, jis turi teisė pateikti apeliaciją.

38. Vadovaujantis UAB „Patikra“ parengtu skundų ir apeliacijų valdymo tvarkos aprašu TA6, skundas ar apeliacija, pateikti tiesiogiai, atsiųsti paštu ar elektroniniais ryšiais per vieną darbo dieną registruojami SERT, ir apie skundo ar apeliacijos gavimą teikėjas informuojamas tomis pačiomis priemonėmis, kaip buvo gautas skundas ar apeliacija.

39. Jeigu į skundą galima atsakyti nedelsiant, neatliekant techninių veiksmų, ir užsakovas lieka patenkintas, tokie skundai neregistruojami.

40. Priėmus skundą ar apeliaciją, per 5 darbo dienas nuo jo užregistravimo skundo ar apeliacijos teikėjas informuojamas apie skundo ar apeliacijos pagrįstumą ir nagrinėjimo eigą.

41. Skundo ar apeliacijos analizė apima skundo ar apeliacijos pagrįstumo įvertinimą (ar skundas nagrinėjamas ar ne), pirminės informacijos apie atvejį surinkimą, esant poreikiui, patikrinimo vietoje atlikimą, surinktos informacijos ir aplinkybių vertinimą, informacijos apibendrinimą, reikalingą atsakymo į skundą parengimui.

42. Jeigu gaunama apeliacija – paskiriama kvalifikuota, nepriklausoma vidaus komisija (Apeliacinė komisija). Tokią komisiją sudaro trys su sprendimu, dėl kurio pateikta apeliacija, nesusiję asmenys. Esant poreikiui ar kilus nepasitikėjimui iš apeliaciją pateikusio asmens pusės, į komisiją gali būti pakviestas nepriklausomas svarstomos srities ekspertas.

43. Apeliacija komisijoje gali būti svarstoma dalyvaujant apeliacijos teikėjui. Tuo atveju apeliacijos teikėjas informuojamas apie svarstymo datą ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas.

44. Sprendimas dėl skundo ar apeliacijos apima:

44.1. pilnai ar iš dalies patenkinant skundą ar apeliaciją – data, būdai ir priemonės jų patenkinimui;
44.2. pilnai ar iš dalies atmetant skundą ar apeliaciją – atmetimo priežastys su nuorodomis į teisinius ir norminius dokumentus ir įrodymus, pagrindžiančius atmetimą.

45. Skundas turi būti išnagrinėtas per 5 darbo dienas, apeliacija – per 20 darbo dienų nuo jų užregistravimo.

46. Skundo nagrinėjimo rezultatai ir informacija apie skundo nagrinėjimo baigimą pateikiama tokiu būdų, kokiu skundas buvo pateiktas.

47. Sprendimas Pranešimas apie apeliacijos nagrinėjimo rezultatus ir apeliacijos nagrinėjimo pabaigimą išsiunčiamas teikėjui raštu patvirtinančiomis ryšio priemonėmis (paštu ar per kurjerį, išsaugant siuntos numerį) ar įteikiamas asmeniškai.

48. Nesutinkant su UAB „Patikra“ priimtu sprendimu dėl apeliacijos, apeliacijos teikėjas turi teisę kreiptis į UAB „Patikra“ vykdomą veiklą prižiūrinčią instituciją – Nacionalinį akreditacijos biurą.

XI. Subrangovai

49. Svarstyklių metrologinių charakteristikų tikrinimą atlieka UAB „Patikra“ Metrologijos laboratorija, esanti akredituota A tipo kontrolės įstaiga, UAB „Patikra“ padalinys.

50. Esant poreikiui, SERT gali pasitelkti subrangovus svarstyklių metrologinių charakteristikų tikrinimui, vadovaudamasi UAB „Patikra“ parengtu Subrangos tvarkos aprašu TA5. Subrangovui taikomi šios schemos V skyriuje pateikti reikalavimai.

51. SERT prisiima visą atsakomybę už darbus, kuriuos atlieka subrangovai. Su subrangovu sudaroma sutartis, numatanti reikalavimus konfidencialumui ir interesų konfliktų valdymui.

XII. Schemos išlaikymas ir tobulinimas

52. Už Schemos valdymą atsakingas SERT vadovas. Schemos vertinamoji analizė atliekama vieną kartą metuose arba pasikeitus II skyriuje nurodytiems dokumentams. Dokumentų galiojimo ir keitimų tikrinimas vykdomas vadovaujantis UAB „Patikra“ parengta dokumentų valdymo procedūra P1.

53. Schema tobulinama atliekant pakeitimus, būtinus kad Schema atitiktų norminių dokumentų reikalavimus, specialistų, užsakovų ir priežiūros institucijų siūlymus. Pakeitimai Schemoje identifikuojami pabraukimu.

54. Pakeitimai Schemoje, susiję su II skyriuje nurodytų dokumentų pakeitimais, įsigalioja nuo datos, nurodytos atitinkamame dokumente.